

telegraficznie o oświadczeniu ministra skarbu, że w sprawie podatku gorzelnianego rozpoczął się prawdopodobnie już z końcem bm. rokowania z rządem węgierskim.

Przy pozycji podatku na naftę wyraził Suess obawę przed konkurencją nafty amerykańskiej i rosyjskiej niereforykowanej, dziś już bowiem nie podlega wątpliwości, że na szkodę produkcji galicyjskiej rozwija się w obrębie krajów węgierskich rektyfikacja obcego produktu.

P. Hausner poruszył skargi na szkodę przy wymiarze i poborze podatku od nafty, tudzież na przemysłnictwo nafty rosyjskiej do Galicji. Minister skarbu starał się uspokajać obawy Süssa, a co do skarg, rozróżnia skargi zwykłe od tych, które urzędowo do wiadomości rządu dochodzą i mają podstawę. Staraniem rządu będzie, zarządzić tym skargom, w obrębie obowiązujących ustaw. Co do przemysłnictwa zaś nafty rosyjskiej zarządził minister dochodzenie najściślej, którego rezultat dotąd nie jest wiadomy.

Przy pozycji dochodów z soli, p. Czerka w ski podniósł trudność w uzyskaniu licencji na sprowadzenie soli dla bydła. Reprezentant rządu oświadczył, że rząd udziela licencji zawsze, skoro nie zachodzi obawa nadużyć. P. Hausner w obszernym wywodzie zażądał niższości cen soli w ogóle i znawienia produkcji soli bydłowej, która denaturalizowana w sposób, dotąd za najlepszy uznany, mogłoby dla większej kontroli za pośrednictwem i pod kontrolą Wydziałów powiatowych i Towarzystw rolniczych hodowcom być dostarczana. Dotyczące dwie rezolucje przyjęto większością głosów.

Ziemię polskie.

Z Warszawy do Polit. Corr. piszą:

Obawiając się tu powszechnie burzliwych scen z powodu wykładów historii literatury polskiej w języku rosyjskim. Część studentów polskich zaleca wprawdzie bierny opór przeciw temu rozporządzeniu, to jest nieobecność na wykładach; większość jednak chce okazać energiczniej swe rozdrażnienie, a studenci rosyjscy namawiają sami do stanowczego oporu. Docent historii literatury polskiej, Wierzbowski, odczytał swój pierwszy odczyt pod pozorem słabości. Kurator szkoły Apuchin nalega jednak na niego, aby rozpoznał wykład. Wierzbowski waha się jeszcze.

Sprawy zagraniczne.

Petersburg 20. stycznia. W końcu kwietnia mają przybyć do Petersburga król i królowa greccy, dla asystowania przy koronacji, która ma się odbyć z pewnością w początkach maja, jak to sądzić należy, chociażby z listu carskiego do ks. D-igorukowa, gen. gubernatora m. Moskwy, w którym to liście, dziękując za nadesłane noworoczne życzenia, car wyraża w końcu, że na wiosnę przybędzie wraz z żoną i rodziną do „pierwoprestolnej“ Moskwy „na święty obrzęd“ i spodziewa się, że wtedy lud gorące swe modły połączy z jego modłami do Boga, którego błogosławieństwo koniecznym jest dla szczęścia państwa i narodu. — Dla rodzin poszkodowanych w pożarze cyrku berdyucyńskiego, car przesłał 4000 rubli. — W Chersonie spaliła się część miasta; szkody przeszło 200.000 rubli. — Donoszą z Tulu, że czasowo trudniący się handlem książę Dymitr Obolskij, uznany niewypłacalnym, został aresztowany; dług jego wynosi 2 i pół miliona, majątek zaś tylko 15.000. — Dzieci Mielnickiego, wraz z kupcem, aresztowane niedawno za ukrywanie pieniędzy skradzionych przez Mielnickiego, zostały wypuszczone na wolność z powodu, że jak się okazało ze śledztwa, postępowanie ich było w tej sprawie zupełnie bierne i bezwzględne. Po wypuszczeniu dzieci z aresztu, ojciec wystosował list do nich, przepraszając je za uciążliwy ambasars, a siebie jako ofiarę „czadobujki“, t. j. miłości ku dzieciom, t. j. że ukradł jedynie dla dobra dzieci. Szczególniejszego rodzaju bywa ta miłość rodzicielska u Moskwy! — W m. Tyraspola w gubernji Bessarabskiej aresztowano za nadużycia i malwersacji całą zwierzchność miejscowego wojennego szpitala, począwszy od starszego lekarza Cześniejewo-Boryczewskawo, a skończywszy na dozorcy. — Śledztwo przeprowadzone w sprawie malwersacji w „pierwszym wileńskim towarzystwie wzajemnego kredytu“, wykryło według urzędowego *Wileńskiego Wiadomości*, że Rosjanie, czynownicy bankowi, skradli przeszło 300.000 rubli.

Jak dalece inżynierowie zwiększają sumy w kosztorysach, dotyczących różnych robót i przeróbek na kolejach żelaznych za dowód niech posłuży fakt opowiedziany w *Nowostichach*. W komisji rządowej złożonej z przedstawicieli ministerstwa dróg, komunikacji, skarbu i kontroli państwa i w obecności jednego z dyrektorów jednej z kolei żelaznych państwa rozpatrywano kosztorys nowych robót ziemnych, zwiększenia taboru, oraz budowy gmachów na stacjach. Ogólna suma wpisana do kosztorysu wynosiła 3.600.000 rs. Wywiązała się dyskusja nad ogromem wydatku, debatowano nad robotami zawartymi w kosztorysie i nareszcie członkowie komisji wspólnie z dyrektorem doszli do wniosku, że znaczna część robót wskazanych w preliminarzu jest zupełnie niepotrzebna i że cały wydatek, jaki może być poniesiony na zaspokojenie istotnych potrzeb kolei nie powinien przekroczyć maximum 80.000 rs. Na tę sumę zgodził się wszyscy i taką też sumę wyasygnowano na rok 1883.

Moskowskija Wiadomości donoszą, że wydział wojny zmniejszył swój obwód w Tulskich fabrykach broni o 10.000 sztuk karabinów dla piechoty systemu Berdiana. Zmniejszono także same obwałunki i w fabrykach broni Siestrowskich i Iżewskich. Oszczędność powyższa obok zmniejszenia wydatków skarbu na broń w roku bieżącym zmniejszyła także i sumę zadatków udzielanych corocznie fabrykom o których mowa o 450.000 rs.

Ministerstwo skarbu w wykonaniu decyzji zapadłych w roku szeszmym co do stopniowego zniesienia podatku pogłównego, wydało już rozporządzenie o zaniechaniu z dniem 1. stycznia st. st. poboru: 1) podatku pogłównego od włościan bezrolnych, przypisanych tylko do gmin, oraz z. zw. ludzi dworowych; 2) podatku pogłównego od włościan, którzy otrzymali od właścicieli ziemskich tytułem darowizny czwartą część najwzrostniejszego działu określonego w §. 123 ustawy wielkorosyjskiej i 116 małorosyjskiej; 3) o umorzeniu należności ciążących na włościanach obu kategorii powyższych. Szczegóły te podają *Moskowskija Wiadomości*.

Nowoje Wremia donosi, iż w komisji kachnowskiej postanowiono utrzymać gminę wiejską, wprowadzając jedynie w jej skład inne elementy, w obrębie gminy zamieszkałe. Własność ziemską gminy postanowiła komisja pozostawić bez zmiany. W dniu dzisiejszym komisja rozpatruje instytucję ziemską. — *Golos* donosi, że do Rady państwa wniesionem zostało przedstawienie ministra komunikacji, dotyczące rozwoju kolei żelaznych na Kaukazie. Ministerstwo żąda wyasygnowania na ten cel sumy 2.400.000 rubli, czyli około 300.000 rubli rocznie. Roboty mają być rozpoczęte na wiosnę. Oprócz tego asygnowaną będzie suma 300.000 rubli na wzmocnienie kolei żelaznych już istniejących na Kaukazie północnym, jak również 600 tysięcy rubli na budowę komunikacji wojennych przez góry.

KRONIKA.

Lwów dnia 24. stycznia.

Wiadomości osobiste. Józef Schabenbeck, c. k. emerytowany radca dworu, zakończył życie w naszym mieście w niedzielę, licząc lat 77. — Dnia 23. bm. z domu ubogich przy kościele św. Łazarza we Lwowie, pochowany został Józef Wolański w wieku lat 79, żołnierz z 1830 r. — W Paryżu zmarł w 60 roku życia, Karol Bodenham de la Barre, jeden z najwzięjszych przyjaciół Polski, sławący wnieś od lat kilkudziesięciu sprawę obcego narodu tak w Anglii, jak w Rzymie. — P. Maciej Nowina-Krobicki, rodem z Charjan w Galicji, otrzymał na uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

Wybory do Rady miejskiej. Listy propozycyjne kandydatów do Rady miejskiej mnożą się od wczoraj z każdą niemal godziną. Pod firmą „Łączność i zgoda“ pojawiły się już dwie odmienne listy. Towarzystwo realnościowe wydało także osobną listę z wizerunkiem willi w nagłówku. Krąży również lista osobna z fotografią wiadomej instytucji publicznej nad Peltwią (naprzeciwko Stromengera).

Listę wyborców niezawisłych dostać można w administracji *Dzienn. Polskiego*, ul. Sykstyńska 1. 2.

Sekret prześladowania tramwaju przez radnego Jegermana został odsłonięty. P. Jegerman w spółce z Poradowskim starał się w r. 1872 o koncesję na przedsiębiorstwo tramwaju we Lwowie, proponując kontrakt na lat 70, po którego upływie gmina miała odkupić sobie tramwaj, lub przedłużyć kontrakt. Warunki inne nie nastroczały gminie najmniejszej korzyści. Dla tego magistrat odrzucił propozycję ich i postawił warunki od siebie, które następnie, przyjęła po większej części „Societa triestina“, a według których tramwaj po upływie 50 lat przechodzi bezpłatnie na własność gminy, a nadto towarzystwo dostarcza gminie szereg beneficjów, np. dostawę koni do pożarów itp.

Ilustracja do zasady oszczędności, jaką się chwali „Łączność i Zgoda“ w Radzie miejskiej. Urząd budowlany widząc znaczne uszkodzenia w osłonach brzoźów Peltwi, zażądał i otrzymał już w budżecie na rok 1880, kwotę 3000 gld., lecz gdy do komisji robót publicznych wtargnęła „Łączność i Zgoda“, a mianowicie słynny inżynier jej p. Wiedeń, z kwoty tej, na obliczenia fachowych opartej, pozwolono użyć tylko około 500 gld. Na rok 1881 pozwolono wstawić na poprawę obrzeżowań Peltwi tylko 1400, a użyć tylko 700 gld. W roku 1882 przyszły w lecie dwie wielkie tuzce, pozrywały niedostatecznie zaopatrzone szalunki, a gmina musiała wydać sumę 15.000 guldenów na ich naprawę, jako p. Jegerman & cons. w drukowanym sprawozdaniu swem zanotował pod nr. 14. saasng Łączności i Zgody, pisząc tak: Naprawa znacznych, gdyż przeszło 15.000 gld. wynoszących szkód, podwodził w tym roku szkodzonych. Tak samo zaniedbywano drogi i polewanie ulic. Wszak wśród apłach zeszłorocznych nie można było nawet oddychać, a cierpieli na tem wszyscy ludzie, których nie stał na wyjazd do kapieli, lub na świeże powietrze.

Na pomnik Mickiewicza złożyli: Misia R. 1 zlr., Maryla Sokal 1 zlr.

Prof. dr. Gustaw Roszkowski zrezygnował z godności wiceprezesa Kola literackiego.

Z Kola politycznego wystąpił redaktorowie *Dziennika Polskiego* Henryk Rewakowicz i Michał Sawicki.

Bal prawników zgromadził wczoraj liczne nader towarzystwo w sali kasyna miejskiego. Tańce zaczęły się około godziny 10. W pierwszej parze poloneza dr. Madejski prowadził księżnę Wiertemberską, w drugiej dr. Czakajowski namiestnikową hr. Potocką. Z wybitniejszych gości przybyli na bal: książe Turn-Taxis z małżonką, wiceprezydent nam. Zaleski, marszałek dr. Zybkiewicz, Włodzimierz hr. Dzie-duziński i w. i. Mazura w pierwszej parze tańczył pan Augustynowicz z panią Cwiklińską. Zabawa przeciągała się do późna.

Na korzyść weteranów z roku 1831, pod opieką krakowskiego Towarzystwa weteranów 1831 r. i św. Kazimierza w Paryżu znajdujących się, przesłał, wskazując zaproszenia na bal, odbyć się mający w dniu 31. bm., pp.: J. G. B. 100 zlr., generałowa Zofia Skrzyńska 5 zlr., Julia Młocka 20 zlr., X. F. G. 5 zlr., Henryk Dolański 20 zlr., Józef Miłński 10 zlr., P. G. 30 zlr., Eugeniusz Jordan Stojowski 10 zlr., klasztor Cystersów w Mogile 5 zlr., Atanazy Benoe 10 zlr., Teofil Żebrawski 10 zlr., Edward Homolacz 5 zlr., Władysław Wołodkiewicz 50 zlr., Władysław Gołębiowski 30 zlr., Wanda Dolańska 5 zlr., Stanisław Lebowski 25 zlr., minister Ziemiałkowski 10 zlr., Antoni Wrotnowski, dyrektor banku krajowego, 5 zlr. Komitet balowy wyraża nadzieję, że szanowni rodacy, zachęcani powyższymi przykładem, zechcą zasłużonym braciom, żołnierzom ostatniej armii polskiej, przyjąć w pomocy i pospieszać z ofarami i na bal, na ich korzyść odbyć się mający.

Mianowania. Prezydent wyższego sądu kraj. we Lwowie zamianował sierżanta rachunkowego 80 pułku piechoty Ludwika Fedaka, kancelistą sądu obwodowego w Tarnopolu, zaś lwowski wyższy sąd krajowy dozwolił kancelistę dla prowadzenia ksiąg gruntowych przy sądzie powiatowym w Cieszanowie, Stanisławowi Kolasińskiemu, przeniesić do sądu powiatowego w Brzozowie; tudzież zamianował kancelistami do prowadzenia ksiąg gruntowych w sądach powiatowych tytułowego wacibistrza żandarmierji Jana Litwińskiego w Rudkach, zaś systemizowanego dietarzystą lwowskiej tabuli krajowej Aleksandra Lacka w Cieszanowie.

Ogłoszenie magistratu. Magistrat podaje do powszechnej wiadomości, że wykaz imienny tutejszopopisowych, urodzonych w roku 1863, 1862 i 1861, przeto powołanych do tegorocznego poboru głównego, wyłożony będzie w miejskim urzędzie konskrypcyjnym od 1.—8. interego br. do wolnego przeglądu wszystkich interesowanych.

Dla roszących sobie prawo do czasowego lwon

nienia od poboru, względnie czynnej służby wojskowej, wyznacza się do 20. lutego termin nieprzekraczalny, do wniesienia przez protokół podawczy magistratu reklamacji, czyli podania niestemplowanych, zaopatrzonych w dowody potrzebne.

Reklamacje te wniesione po upływie terminu pozostają bez skutku.

W sprawie czasowych uwolnień od poboru orzekł będzie c. k. komisja asenterunkowa za poprzednim zbadaniem niendolności zarobkowych ojców reklamantów, ewentualnie także i innych członków rodziny, przeto szewcownia jest dotychczas do reklamacji świadectw lekarskich.

Kto chce wskazać jakie pominięcie, lub niedokładne zapisanie, albo też wnieść zarzut przeciw próbie o uwolnienie od służby czynnej, ma prawo wnieść takowe ustnie lub na piśmie do magistratu z należytym uwzględnieniem przed upływem tego.

Losowanie popisowych, w którym biorą udział tylko w tej klasie wieku, odbędzie się 20. lutego br. o godz. 9 przed południem w sali magistratu, przyczem za popisowych nie jawiących się do losowania, wyłączenie los tak inny, w myśl § 23, 3 Instr. do ust. wojsk., który to los jest ważnym na cały czas, dopóki trwa obowiązek stawiania się do poboru, zatem także w wyższych klasach wieku.

Ostatnich dni lutego br. obowiązany będzie każdy popisowy dowiedzieć się w dotyczącym komisariacie miejskim, ewentualnie w miejskim urzędzie konskrypcyjnym, kiedy wypada na niego kolej stawiania się do głównego poboru.

Germanizacja. Powiatowa dyrekcja skarbu w Krakowie zabyczy niemiezczy przeczowie tak troskliwie, iż pięćcie urzędowe oddziałów straży skarbowej, sprawione w r. 1846 z napisami w niemieckim języku, nie raczyła dotychczas zamienić na inne z napisami polskimi. I tak 12 oddziałów straży skarbowej, w powiecie chrzanowskim będących, na wszystkich urzędowych pismach postuguje się pieczęciami w języku niemieckim.

Wykaz inspekcji ek. dyrekcji policji z dnia 23. stycznia. Skradziono panną A. L. z przed sklep 12 plac Marjański bajową siwą bunde, a panną F. A. beczkę z wódka. — Pan Jan Złubowski zgubił książkę oszczędności na 70 zlr., na jego nazwisko wystawioną, a pani A. S. zarekawek z niebieskich listów.

Strój 23. stycznia. Przy szczupłej liczbie zabranych odprawiono tu u nas nabożeństwo, poświęcone pamięci braci naszych z r. 1863. Może gęste tłumy śniegu, który wówczas padały, przeszkodziły temu. Katafalki kirem obłożony, strojony zielenią, z bronią w kozy poutawianą, przedstawiał wrzaskający widok. Kozy w krzyż złożone dopełniały resztę; kościół oddychał modlitwą i spokojem. Po ukończonych egzekwacjach zainstnowano „Boże coś Polskę.“ Zapowiedziany wykład, wskutek nieprzewidzianych przeszkód, odbędzie się dopiero w sobotę 27. bm. o godz. 6tej wieczorem.

Stowarzyszenie „Gwiazda“ odbywały nowe wybory przed tygodniem i wybrałszy wydział, podał jednak protest, motywując go niedokładnością wyborów i wprowadzeniem do Rady wrogich nam żywiołów. W niedzielę 21. stycznia zebrano się w komplecie, i po przemówieniach p. dr. Popiela i Zastawnickiego, przystąpiono do nowych wyborów, które tym razem wypadły sadowalniająco. O ile zauważaliśmy „Gwiazda“ nabrała pojęcia o swej odpowiedzialności, i działa obecnie w myśl pojęć patriotycznych, czego jej z serca wierzujemy.

Krażą uzasadnione pogłoski, jakoby w areszcie wojskowym jeden z aresztantów obie nogi aż do kolan odmroził; możeby władze odmrozić raczyły włądnąć w tę sprawę i zarządzić ostre śledztwo...

Dwaj oficerowie p. Dietz i Dntka opuszcili Strój w skutek wypadku obelżywego zajścia między nimi; obut wydano z wojska.

Gospodarstwo tutejszej gminy izraelickiej jest w stanie nader opłakany. Panujące nieporządku przyczyniają się do śmiertelności, gdyż chorych nie przyjmują do szpitala. Jako przykład może służyć fakt, że zarząd szpitala nie przyjął biednego wyrobnika, który odesłany od Kaifassa do Anasza — skostniał w drodze. Czy władze nasze autonomiczne nie raczyłyby zająć się zwierzchnością naszej gminy izraelickiej, gdzie niepotym główną odgrywa rolę. Uchwała Rady szkolnej miał nastąpić konkurs celem obsadzenia nauczyciela religii hebrajskiej na koszt gminy, dotychczas tego nie skuteczniono.

Z drugiem półroczem rozpoczyna się w tutejszym gimnazjum i szkole realnej nadobowiązkowa nauka języka francuskiego.

Nadmienić nam wypada, że tylko młodzieży począwszy od 3 klasy gimnazjalnej przysługuje prawo frekwencji. Młodzieży szkoły realnej zaś — bezwzględnie.

Warszawa 23. stycznia. Warszawskie muzeum sztuki otrzymało w tych dniach zamówienie z Rumunii. W tym celu przybył z Jas obywatel ziemski z tamtych stron p. Przedziecki, który obstałował ule, przyrzad do pszczołnictwa i zamówił jednocześnie wykwalifikowanego pszczołarza. Fakt ten może służyć za dowód, że działalność pożyteczna muzeum, jakkolwiek niedawno otwartego, oceniana jest jak należy. Wracając do pana P., zamierza on, jak styszyliśmy, otworzyć w okolicach Jas filię muzeum pszczołnictwa.

Zamek Nieświeżski, będący obecnie w posiadaniu księcia Antoniego Radziwiłła, wskutek prowadzonej w dalszym ciągu restauracji, z inicjatywy księżnej (z domu markizy de Castellan), otrzymała w roku bieżącym klatkę schodową, którą sдобie będzie wspaniały plafon, przedstawiający Apolina, a wykonany przez artystę florenckiego, pana Giuseppe Ferrini. Będzie to kopia plafonu, znajdującego się w pałacu Pittich w Florencji. Dotychczasowy plafon w zamku Nieświeżskim przedstawiał „Sławę“. Odnowieniem obrazów w galerji Nieświeżskiej zajmuje się znany tutejszy artysta-malarz i konserwator, pan Guminski.

Choroba Albedyńskiego. Czytamy w *Słowie* warszawskim: „Naczelnik kraju, g. Albedyński, z powodu słabości dał obowiązkowo swoje zastępcy swojemu generałowi baronowi Kridner.“ Albedyński, jak donosi *Czas*, cierpi na kamień. Podał się już niedawno na operację, pomimo jednak, że ta się udała, dziś zmuszony jest poddać się powtórnej. Nieprzyjaciele petersburscy generała skorzystał chcą z jego choroby, i usunąć z zajmowanego stanowiska, twierdząc, że z powodu słabości zdrowia, stał się zupełnie niedolnym do służby.

Towarzystwo rybackie w Warszawie. Bez hataśu i reklamy zawiązało się w tych dniach Towarzystwo rybackie pod nazwą: „Warszawskiego Towarzystwa rybackiego.“ Do grona założycieli odrzuca stało 37 osób. Chlubna inicjatywa w podjęciu tyle pożytecznej myśli należy się pp. Piramowiczowi i Chojnackiemu. Towarzystwo zadzierżawiało na lat 29 wody Złotego Potoku, w celu hodowania w nim pstrągów i innych gatunków ryb krajowych. W miarę

rozwoju Towarzystwo zamierza skierować swą działalność i na inne wody Królestwa. Kierunek techniczny całego przedsiębiorstwa objął znany w świecie bankowym inżynier p. Michał Gierdywój.

Napad na pocztę. W ubiegły czwartek na dążącą z Miechowa do Warszawy pocztę pociągową, napadło pomiędzy Jędrzejowem a Kielcami kilku nieznanymi, uzbrojonych zbrojczo. Na wozie pocztowym, jak zapewnia *Kur. Por.*, znajdowało się oprócz konduktora i pocztyljona, dwóch pasażerów. Rabinusie zamordowali ich wszystkich czterech, a następnie zrabowali wzięną sumę 30.000 rs. Rozbójnicy dotąd nie wykryli.

Kontrakt kijowski. Na które zwykle wielu kupców i producentów się zjeżdża, rozpoczynają się dn. 27. bm. i trwają cały miesiąc.

Idylla węgierska. Dzierżawca małej puszczy, Nemes-Ladany, p. Benedykt Fűzesaghy, był właśnie w domu dnia 16. bm. o godz. 9 wieczorem wraz z żoną, córką jedyną i jej narzeczoną, i wszyscy byli w najlepsze zajęci wieczorą, gdy nagle drzwi się otworzyły i weszło 5 zamaskowanych rabinusów. Pan Fűzesaghy wraz z przyszłym zięciem skoczyli od stołu, ale w jednej chwili zostali wraz z kobietami otoczeni, powaleni na ziemię i pokneblowani. Rabinusie dowiedzieli się mianowicie, że pan F. ma mieć w domu 15.000 z., które przygotował w posagu dla córki zażądał więc wydania tej sumy. Nic nie pomogły żarczenia dzierżawcy, że pieniądze te są jeszcze w kasie oszczędności, rabinusie nie wierzyli temu i gdy żadne groźby nie skutkowały, zamordowali wszystkich czworo przez podeszczenie gardel.

Katastrofa „Cymbrij“ w ten sposób opisuje jeden z ocalałych: Opuszciliśmy we czwartek Elbę i płynęliśmy ku Helgoland koło latarni morskiej pod Borkum. Od rana gęsta panowała mgła. Kapitan i porucznik ciągle stali na pokładzie i dawano znaki świateł. 5 minut przed drugą usłyszeliśmy stuknięcie parowca nadchodzącego i z naszej również strony dawałmy sygnały. Nagle o 100—150 stóp obaczyliśmy zielone światło okrętu, którym był „Sultan“. Odtąd upłynęła tylko chwila, nastąpił okropny huk i trzask, „Sultan“ wyrbił ogromny otwór w „Cymbriji“. „Sultan“ zginał wrócić w mgłę, a my wrócić zobaczyliśmy, że „Cymbrija“ nie jest do ocalenia. Po zostało spuszczenie łodzi i ratowanie pasażerów. Zamieszanie na okręcie było okropne. Oficerowie z zimną krwią utrzymywali załogę w posłuszeństwie. Wszystko rzuciło się ku łodziom, ale upłynęło ledwie 15. minut od chwili zdarzenia a „Cymbrija“ utonęła. „Sultan“ zniknął mimo to, że ciągle dawałmy znaki trwoży. Dwie łodzie ratowane z „Cymbriji“ przyjął okręt angielski „Thetis“. Było w nich razem 39 osób. Jedną z nich była woda napelniona a podrażni ledwie trzymali się ławek. Trzecią łódź z 17 osobami przyjął barka „Diamant“. Według najnowszych relacji znajdowało się na „Cymbriji“ 72 poddanych Austro-Węgier.

W Glasgowie pękł olbrzymi gazometr. Eksplozja była tak silna, że kilka sąsiednich domów prawie zostało zdemolowanych a wielu mieszkańców poniosło cięższe lub cięższe uszkodzenia.

Śmiertelność w armjach europejskich. Ostatni kongres higieniczny w Genewie bardzo gruntownie zajmował się higieną wojskową. Jeden z profesorów skonstatował, że śmiertelność w armjach jest nieporównanie większa, niż wśród ludności dotyczących krajów. Bardzo interesujące są rezultaty badań statystycznych nad przyczynami śmierci w poszczególnych armjach i uwagi godnym jest fakt, że na pierwszym miejscu stoi między innymi w armji austriackiej samobójstwo. Choroby chroniczne i narzędy oddechowych, tuberkuloza, suchoty, tyfus i ospa zabierają najwięcej osób w armji austriackiej; po niej tylko jeszcze w armji niemieckiej figuruje samobójstwo w pierwszym rzędzie pomiędzy przyczynami śmiertelności, która ma być z tego powodu jeszcze większą niż w Austrii. Prócz Austrii i Niemiec nie zna żadna armja samobójstwa, jako pierwszorzędną przyczynę śmierci, a nawet jest w nich ilość samobójstw tak mała, że nie może być brana w rachunek. W każdym razie jednak są najczęstszą przyczyną śmierci choroby narzędy oddechowych, co dowodzi, że ludzkiego organizmu nie umiemy jeszcze w ten sposób zaprawiać, ażeby bez szkody dla następstwa zniósł mógł wszelkie ćwiczenia militarne, lub że w ogóle każę mu się wykonywać funkcje, przechodzące jego siły. We Włoszech, Anglii, w Niemczech i Austrii zajmują choroby narzędy oddechowych pierwsze miejsce między przyczynami śmiertelności, we Francji stoją one na drugim miejscu, a najwięcej ofiar zabiera tam tyfus. Jako często przyczyną śmierci figuruje w Austrii jeszcze ospa, co jest tem więcej uderzającym, że w żadnej innej armji w Europie nie wykazuje ona znaczniejszej liczby wypadków śmierci. Przyczyna zjawiska tego wymaga ścisłego zbadania i reformy, gdyż ospa należy do chorób, które, według przeświadczenia powag medycznych, usunięte być mogą z armji zupełnie przez racjonalne postępowanie lekarskie, czego już dokonano w armjach europejskich, z wyjątkiem Austrii.

Szachowy turniej międzynarodowy rozpocznie się dnia 26. kwietnia w Londynie. Fundusz premii wynosi obecnie już około 15.000 ft. sterlingów. Pierwsza nagroda ustanowiona została w kwocie 250 ft. szt, druga 150, trzecia 120, czwarta 90 ft. itd. Premie, które dotychczas jest 7, mogą być pomnożone i powiększone.

Czule pożegnanie. W jednym z dzienników niemieckich czytamy następujący inerat: „Odjeżdżając z Würzburga, przesyłam naukochańszej małżonce mojej, pani Matyldzie Frank, z domu Siebenlist, córce starszego leśniczego, najserdeczniejsze pożegnanie. Podpis. Frank, urzędnik królewski.“

Piękny prezent ślubny otrzymał od swojego stryja niejaki p. Charles Bewes, żeniący się z panną Soltan. Podczas kolacji pan młody znalazł pod swoim talerzem czek na 25.000 sterlingów.

Sara Bernhardt została haniebnie spotwarzona — przez to okropne dziennikarstwo! Jak wiadomo, doniósł jeden z dzienników paryskich, że wielka artystka podała już o rozwód. Otóż pani Sara wytoczyła podobno proces pismu temu o oszczerstwo. Miało tam coś zająć istotnie już w miodowych miesiącach artystycznego małżeństwa, ale z brzydką myślą rozwodu nosił się pan małżonek, i zresztą nieporozumienie zostało już szczęśliwie załagodzone

Wiadomości literackie i artystyczne.

Teatr. Dał we środę dnia 24. stycznia na dochód Stanisława Hierowskiego: „Pozytywni“, komedia w 4 aktach J. Narzyskiego.

Z Akademii umiejętności. Dnia 20. bm. odbyło się posiedzenie wydziału matematyczno-przyrodniczego akademii umiejętności pod przewodnictwem prezesa akademii, dr. Majera, w pracowni profesora fizyki uniwersytetu Jagiellońskiego. Prof. dr. Wróblewski wyłożył rzecz „O niektórych zjawiskach, jakie przedstawiają gazy i ciecze pod wysokim ciśnieniem“, i wyjaśnił ten wykład doświadczeniami z przyrządem

Caillieteta, tudzież z przyrządem swego pomysłu do skraplania gazów, a w szczególności: a) doświadczeniem p. Ogier z chlorkiem fosforu; b) doświadczeniem z wodorowem kwasu węglowego. Następnie dr. Piotrowski i dr. Kuczyński zdali sprawę z pracy p. Wład. Witkowskiego p. t. „Zasady matematyczne muzyki.“

Geografia dla dzieci. Ażeby bezzmyślną luterijkę liczbową wyzyskać w celach pedagogicznych, wydał p. Z. Stupski luterijkę geograficzną, w której liczby zastąpione są nazwami miejscowości. Dwa-dziesiąt kilka mapek spełnia funkcje tabliczek liczbowych, gałki zaś z numerami zastąpione są malemi tekturami kulkami z napisami miejscowości i bliższym ich określeniem. Zabawa idzie tak samo, tylko przybywają do głowy dzieciom i młodzieży wiadomości geograficzne. Zagranicą ten środek pedagogiczny dawno wyszyskano, a nas jest to dopiero początek, który poprzecz należy.

Międzynarodowa wystawa sztuki w Rzymie otwartą została w niedzielę nader uroczyste w obecności króla Humberta i jego małżonki, całego ciała dyplomatycznego, oraz przeszło 100 deputacji. Prezydent Rzymu miał przy tej sposobności świetną przemowę. Sztuka polska tworzy na wystawie osobny oddział, w którym znajdują się dzieła naszych mistrzów, Matejki i Siemiradzkiego.

Sarasate, znakomity skrzypek, zwany „Djabłem hiszpańskim“, da w tych dniach w Warszawie jeden koncert, poczem wyjedzie bezzwłocznie do Berlina. W koncercie tym przyjmie udział orkiestra wielkiego teatru, pod dyrykcją świeżo zamianowanego dyrektora, ka. Rabies.

„Bibliografia polska z r. 1881.“ w porównaniu z czecką, węgierską i rosyjską. Pod tym tytułem wyszła obecnie we Lwowie jako odbitka z „Przewodnika naukowego“ nader cenna rozprawka młodego pracownika, p. Korneliego Hecka. Autor pracownie zestawiał w odpowiednie tablice cały materiał statystyczny, jaki udało mu się zebrać. Nie tylko mały tu wykazany sposobem porównawczym liczbę pism i wydawnictw książkowych, lecz nadto obliczono stosunek do załudnienia i rozkazykiwania według działów całą produkcję literacką. Przytaczamy tylko cyfry najgłośniejsze: Polskich czasopism wychodziło w r. 1881 ogółem 202, czeckich 168, węgierskich 224, rosyjskich 489. Jednocześnie wychodziło górną i dolno-łóżkowych 7, rusińskich 17, słowackich 21, kroackich 25, słowackich 14. Wydawnictw książkowych pojawiło się w tymże czasie dzieł polskich 1377, czeckich 765, węgierskich 1578, rosyjskich 4124. Z innych literatur pokrewnych: dolno i górno-łóżkowych 12, rusińskich 65, słowackich 105, kroackich 89, serbskich 142, słowackich 40.

Ruch stowarzyszeń.

Sprawozdanie wydziału centralnego Towarzystwa wzajemnej pomocy oflejalistów prywatnych za IV. kwartał r. 1882. Stan majątku i ilość członków Towarzystwa z końcem r. 1882 ogłoszone zostaną wraz z zamknięciem rachunku i bilansu za r. 1882. W IV. kwartale rz. oprócz tego, co lokowały w Towarzystwie zaliczkowemu pojedyncze powiaty, zrealizowano od 5% listów zastawnych banku hypotecznego odsetki listopadowe w kwocie 412 złr 50 ct. i od 5% listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego odsetki styczniowe w kwocie 3325 złr., dalej zrealizowano wylosowane 5% list zastawny tegoż Towarzystwa na 1000 złr., tudzież wpłynęły 4 1/2% odsetki od chwilowo lokowanej gotówki w kwocie 113 złr 79 ct., wreszcie w ciągu IV. kwartału rz. zakupiono do funduszu zapomogi stałej efekta imiennej wartości 8000 złr. za gotówkę 7945 złr 94 ct, tak iż z końcem r. 1882 fundusz zapomogi stałej wynosił 283.100 złr. w efektach.

W tymże kwartale w stosunku do zapłaconych udziałów, na podstawie regulaminu, przysłał wydział centralny następujące stałe zapomogi:

I. Członkom niendolnym do pracy:

1. Kiszkowskiemu Bazylemu (lat 80), z powiatu sambraskiego, który w ciągu lat 14-tu zapłacił 28 udziałów, zapomogę stałą rocznie w kwocie 84 złr., tudzież przez wzgląd na podeszły wiek, a osobliwie, że spędził chwalenie przeszło 50-letnią służbę w jednym i tym samym skarbie, jednorazowy datek w kwocie 25 złr.

2. Stankiewicz

czór przez Nowy Sącz udala się z powrotem do Wiednia. Zdecydowano się na wypracowanie szczegółowe planów zamierzonych warjantów, celem przedłożenia tychże rządowi i dopiero potem odbędzie się reambulacja, jak rząd na warjanty zezwoli. Stanie się to jak najprędzej, albowiem do wiosny czas jest krótki.

Doniesienia „Fremdenblatta“ o reorganizacji jeneralnego przedsiębiorstwa, jest także fałszywie podane. Cała linia nie jest, jak „Fremdenblatt“ donosi, na 9 sekcji podzielona, lecz na 10 sekcji (Zywiec, Sucha, Jordanów, Mazana dolna, Limanowa, Nowy Sącz, Biecz, Jasło, Krosno, Sanok) Prócz tego w Zywiec jest tak zwane „Centrale“, jako instytucja zwierzchnicza nad wszystkimi sekcjami i w Jasle „Streckenleitung“, który tylko w technicznych rzeczach ma zwierzchnictwo dla linii Grybów-Zagórz, jest jednak podwładnym „Centrale“ w Zywiec. Na czele „Centrale“ stoi inżynier główny Kutscha, dla którego właśnie w tym miesiącu został mianowany sekretarzem i na 3 losy budowy rozdzielona; każdy los otrzymał jeden inżynier, tak zwany „Bauführer“. Oprócz urzędników administracyjnych przy „Centrale“ i „Streckenleitung“, są przy każdym oddziale jeszcze urzędnicy administracyjni; między 20 tyś urzędników jest tylko 7 Polaków.

Zakupno gruntów jeszcze się nie zaczęło, ale dotychczas roboty są już w toku. Spodziewać się można w każdym razie, iż z początkiem wiosny roboty na całej reambulowanej linii się zaczną.

Gdyby na posadach administracyjnych byli urzędnikami tylko krajowcy, toby już teraz mogli się otworzyć miejsca dla posad administracyjnych przy kolejach galicyjskich.

Jeszcze wystawa przemysła. Komitet zarządzający wystawę rolniczo-przemysłową w Przemyśle, ogłosił obecnie sprawozdanie ze swych czynności, wraz z zestawieniem rachunków kasowych, oraz wykazem nagród, udzielonych wystawcom. Ze sprawozdania tego dowiadujemy się, że ogólna liczba wystawców wynosiła 809, z których 321 rolników, a 488 przemysłowców; 38 zagranicznych, a 4 krajowych. Zwidzilo wystawę przeszło 60.000 osób. Bilans wynosi ogółem 29.596 złr. 13 ct. Subwencje przyniosły ogółem 5410 złr. 23 ct., za placowe 5677 złr. 53 ct., za biłoty wstęp 7922 złr. 73 ct.

Lwów 24. stycznia. (Sprawozdanie lwowski Izby kupieckiej). Ceny za 100 kilogramów paritas Lwów).

Pszennica czerwona zhr. 7-80 do 8-75, pszenica biała 7-75 do 8-40, pszenica żółta 7-50 do 8-40, żyto 5-— do 5-70, jęczmień browarny 6-25 do 6-60, jęczmień pastewny 4-80 do 5-10, owies 5-— do 5-30, groch do gotowania 7-25 do 7-75, groch pastewny 5-— do 5-40, wyka 5-— do 5-40, bob 7-— do 13-60, hreczka 6-25 do 6-80, kukurudza stara — do —, kukurudza nowa 5-50 do 5-70, rzepak zimowy 14-50 do 14-75, rzepak letni — do —, lnianka 10-50 do 11-—, nasienie lniane 9-25 do 9-75, koniżyna 62-— do 86-—, kminek 22-50 do 23-50, anyż — do —, anyż płaski 29-— do 32-—.

Spirytus gotowy za 10.000 liter proc. zhr. 28-90. Waluta: marek 58-80, rubel zhr. 1-18, napoleondor zhr. 9-53/4.

Ogłoszenia urzędowe „Gazety Lwowskiej“. Konkurs. Posady nauczycielskie w okręgu zloczowskim: a) przy szkołach etatowych z placą roczną 300 złr.: 1. w Białogłowach, 2. w Jarosławicach, 3. w Kłabarowicach, 4. w Książu, 5. w Ostrowcu, 6. w Rouwadowie, 7. w Werhobu, 8. ewentualnie w Żulicach; b) przy szkołach falich z placą 250 złr.: 1. w Bohutynie, w Chylczach, 3. w Jesienowicach, 4. w Manajowie, 5. w Iwaczowie, 6. w Kocopen, 7. w Kruhowie, 8. w Ostaszowicach, 9. w Skutówie, 10. w Ścieńcu, 11. w Stawie, 12. w Tułogłowach, 13. w Zakumczu, 14. w Zaskowach; c) posady młodszych nauczycieli z placą 270 złr.: 1. w Gódograch, 2. w Białym kamieniu, 3. w Sasowie.

Przegląd polityczny.

Lwów 24. stycznia.

Nieprzyjaciele wyborów niezawisłych krzyczą, że lista tychże dąży do rozbicia głosów. Jest to fałsz, na który nikt się nie da złapać. Jakże może rozbicie głosy lista kombinacyjna, która pragnie wprowadzić lepsze żywioły z dwóch innych list kursujących? Kto głosuje na naszą listę, ten nie rozbija głosów, ale pomaga inteligencji do zwycięstwa. Polega ta na prostym rachunku, który każdy łatwo zrozumie.

Gazeta Narodowa dowiaduje się, że nominacja p. Dybowskiego profesorem zoologii w uniwersytecie lwowskim ma niebawem nastąpić. Również nastąpi i obsadzenie katedry historii polskiej, w myśl uchwały sejmu z roku 1881 — „skoro fundusze na tę posadę będą uchwalone.“ Nowa Reforma pisze na to: W budżecie na rok

1883, który mamy przed sobą, nie znajdujemy niestety śladu, żeby rząd się z tem spieszył. W wyjaśnieniach do budżetu uniwersytetu lwowskiego motywowany jest wyższy wydatek pięciolatekni dodatkami dla profesorów i urzędników, mianowaniem nadzwyczajnego profesora geografii, dodatkami osobistym dla prof. filozofii dra Czerkaskiego itd., ale o nowej katedrze historii polskiej nie ma mowy. Zwracamy na to uwagę naszych posłów, w nadziei, że się w komisji i w Izbie upomną o wykonanie życzenia jednomyślnie przez sejm wypowiedzianego.

Komisja przemysłowa zajmowała się 22. bm reformą ustawy o domokrastwie. Dep. Póck zdawał sprawę z przedłożenia rządu o zastrzeżeniu kar za przekroczenie patentu domokrasty i dał wyraz opinii powszechnej, że rozwój domokrastwa przyniesie szkodę drobnemu przemysłowi. Domokrasta płaci mniejszy podatek, nie płaci czynszu, sprzedaje za gotówkę i dla tego konkuruje z powodzeniem z drobnym przemysłem. Dep. Mięrośowski broni domokrastwa szczególnie tam, gdzie przemawiają za nim stosunki geograficzne i socjalne np. sprzedaż szkła przez Słowaków, domokrastwo w Tyrolu, w Galicji i t. p. Komisja po porozumieniu z ministrem finansów załatwi przedłożenie na następne posiedzenie.

Rząd pragnie w sprawie ograniczenia domokrastwa zasięgnąć zdania sejmów.

Polityk donosi, że już teraz zastrzegła sobie znaczna liczba deputowanych czeskich wolną ręką wobec przedłożenia podatkowych. W Klubie czeskim panuje ogólne przekonanie, że z zawołaniem ustaw podatkowych skończy się posłannictwo parlamentarne obecnej Rady państwa i spełnia się jej losy.

Korespondent wiedeński „Narodnich Listów“ donosi, że w prawicy zapanowało przekonanie, iż obecna Rada państwa będzie się koniecznie musiała załatwić z nstawą o uprawnieniu językowemu. W celu postawienia dotyczącego wniosku, wybrał Klub czeski osobną komisję, a za przykładem jego pójść ma także reszta klubów prawicy. Dr. Smolka orzekł, że dla zawołania języka niemieckiego, jako państwowego, potrzebną jest wielkość dwóch trzecich.

Wskazując na usprawiedliwioną opozycję wobec nowych przedłożeń rządowych, pisze „Politik“: „Zaprawdę, nie byłaby to już apatia lub rezygnacja, ale głupota, gdyby wśród ludności nie obudziła się obawa z powodu przypuszczenia, że przez faktycznie istniejących już podatków, może ona jeszcze około 20 milionów wnieść do skarbu państwa.“

Według „Pokroku“ miała pierwsza podróż do Pragi rady dworu Langnera charakter czysto informacyjny.

Mianowanych dotąd pięciu profesorów dla czeskiego Wydziału medycznego, tworzyć będą nowe medyczne kolegium profesorów, które zaraz po ukonstytuowaniu się, wezwane będzie przez namiestnika do przedłożenia wniosków co do wprowadzenia w życie Wydziału medycznego w roku bieżącym.

„Ceski klub“ uchwalił 21. bm. odesłać wniosek socjalno-polityczny Chlumieckiego do komisji. Następnie dyskutowano nad kwestią językową w krajach korony czeskiej i skonstatowano, że równouprawnienie nie istnieje, a w sądach stan obecnie jest gorszy, jak za dawnych rządów. „Narodni Listy“ dziękują w imieniu partii narodowej prawicy Izby za to, że uważa ona przymus językowy za sprawę osobną i żądać będzie zmiany rozporządzenia.

Deputowani Dalmacji pojawią się w Izbie. „Noue fr. Presse“ donosi z Gorycji, że hr. Chambord przyjmował zeszłego tygodnia deputację legitymistów. Gdy doszła go wiadomość o proklamacji ks. Napoleona, miał się wyrazić: „Dabym reszki życia mego, gdybym choć dzień jeden był królem Francji, ale obecna chwila nie przyniesie mi dobrego.“

Stosunki między Prusami i stolicą apostołską ciągle są napięte. Między innemi rząd pruski żąda wydalenia Ledochowskiego z Watykanu, na co papież nie chce się zgodzić.

Policia rosyjska myśli nad reformą systemu obserwowania emigrantów rosyjskich w Anglii, Francji, Szwajcarii i Włoszech.

Onegdaj rozpoczął się przed policyjnym sądem karnym w Rzymie proces przeciwko Valerianowi, który rzucił kamieniami na powóz ambasadora austro-węgierskiego przy stolicy papieskiej. Obecny podczas rozprawy nie był ani poseł ani żaden z członków poselstwa. Adwokat zaprzestował przeciwko odczytaniu zeznania hr. Paara i wnieśli zawezwanie go przed sąd. Wniosek ten

jednak odrzucił trybunał, przystępując do przesłuchania oskarżonego, który kilkakrotnie zaręczał, że nie miał zamiaru obrażenia ambasadora, i że jego czyn był tylko krokiem rozpacz, do którego popchnęła go bezgraniczna nędza. Ma on żonę i czworo dzieci i był bez roboty, zaprzestował więc w ten sposób tylko przeciwko oplakany stosunek społecznym. Porucznik Bollio, który uwięził Valerianego zeznał, iż on sam nie poznał ambasadora. Jeden ze stróżów bezpieczeństwa złożył zeznanie, że Valeriani wyjmował kamienie z kieszeni, oskarżony zaręczał jednak, że je brał z ziemi. Inspektor policyjny wyraził przekonanie, że oskarżony chciał istotnie obrazić ambasadora. Burmistrz z San Quirico, miejsca urodzenia Valerianego, wystawił mu świadectwo, że aczkolwiek pochodzi on z rodziny znakomitej, ale tylko zubożała, nie wahał się poświęcić całą duszą krajeństwu. Przesłuchano następnie kilku świadków, którzy wszyscy zeznawali przychylnie dla oskarżonego.

Włoski deputowany, Costa, zwołał w Rzymie konferencję, na którą też władze pozwoliły, gdy podał cel zaproszenia. Konferencja ta miała miejsce w jednym z teatrów. Po kilku uwagach wstępnych zaczął Costa mówić o polityce rządu, która nazwał reakcyjną i nieprzyjazną ludowi. Gdy wspomniawszy sprawę Oberdanka, przerwał mu delegat rządowy i wezwał do jej pominięcia. Costa jednak nie usłuchał wezwania, delegat więc zakreśliwał, kompanję piechoty, która wypróżniła teatr.

Według dziennika „Pol. Corr.“ z Belgradu, rewizja konstytucji w maju odbyć się mająca, doprowadzi do zaprowadzenia dwóch Izb, w skutek czego wyszliby z skupczyny reprezentanci rządu, a skupczyna odtąd składałaby się tylko z samych wybranych reprezentantów ludu.

Z zeznań uwięzionego Farrela i innych okoliczności przekonano się o istnieniu od dawna organizacji fenińskiej, która wzięła sobie za zadanie mordowanie urzędników i sędziów angielskich. Tajny ten związek posiada organizację na wzór ligi krajowej. Ścisłej jej komitet ma polecenie wykonywania wyroków śmierci. Farrel przyniósł szczegółowe zeznania i przyznał się, że brał udział w zamordowaniu Fielda. Rząd nie wątpi, że powieździe się mu teraz ująć wszystkich morderców, przedewszystkiem zaś skrytobójców podsekretarza stanu Bourgoie i wieckróża Irlandji.

Z 500 osób, które się znajdowały na pokładzie parowca „Cymbria“, uszło z życiem zaledwie 65 pasażerów, a ci ciężko oskarżają komendantów parowca „Sultan“ z powodu, że nie starali się nieść potrzebnego ratunku załodze zatopionego okrętu.

Z Archangielska donoszą, że pewien oficer straży celnej denuncjował własną żonę o spiski rewolucyjne. Komisja, która skutkiem tej denuncjacji przybyła dla odbycia rewizji, znalazła żonę pomienionego oficera bez życia. Ponieważ przekonano się, że nie zaszła tutaj wypadek samobójstwa, uwięziono oficera, który też wkrótce przyznał się do zbrodni.

Telegramy własne „Dziennika Polskiego.“

Wiedeń 24. stycznia. Giers nie przybył wczoraj, ale dopiero dzisiaj z rana, zabawiwszy w Wenecji.

(D.) Wiedeń 24. stycznia. Klub czeski ustanowił komisję do ułożenia projektu o równouprawnieniu języków. Pod przewodnictwem Trojana należa do niej pp. Neubauer, Hawelka, Schramm, Fanderlik i Wasaty. Rząd zaś zajmuje się ułożeniem ustawy językowej w korespondencji pomiędzy sądami. Zadaniem jej jest złamać opór niektórych sądów przeciwko przyjmowaniu podań niemieckich.

(D.) Wiedeń 24. stycznia. Komisja dla ustawy o towarzystwach akcyjnych ukonstytuowała się wczoraj, wybierając Hausnera przewodniczącym.

W komisji budżetowej referował p. J. Czerkaski o loterii. Hausner zapytał rządu, o ile uczyniono zadość zeszłorocznej rezolucji o zmniejszeniu kolektor.

Komisja petycyjna na wniosek p. Spławiańskiego, zaleciła rządowi do ocenienia petycję p. Merunowicza o wyznaczenie 10000 gld. na autenetyczne przetłumaczenie tłumdu.

Wiedeń 24. stycznia. Giers zaraz po przyjeździe miał posłuchanie u cesarza i Kalnokego. Obiad dworski odłożono na jutro.

Paryż 24. stycznia. Krąży pogłoska, że Andrassy obejmie ambasadę w Paryżu. Z tego powodu półrządowa dzienniki występują gwałtownie przeciwko Andrassyemu, zarzucając mu, iż jest taj-

nym wrogiem Francji. „Figaro“ proponuje, aby bar. Oettenfels, jako bezstronny, został ambasadorem.

Paryż 24. stycznia. Pomimo dwukrotnej nady ministrów, kryzys trwa dalej. Grezy namówi wszystkich, pomimo kilkakrotnego żądania dymisji do pozostania, ale minister wojny i marynarki po poznaniu rezultatu wyborów do komisji trwają przy żądaniu dymisji. Pojedynczy członkowie senatu i izby krzyczyli głośno, aby proklamowano monarchję dla zakończenia niepewności.

Wszyscy prefekci z zachodniej strony kraju donoszą o wielkim ruchu royalistów. Rząd wezwał Eugenig, aby jak najrychlej opuściła Paryż. Straże w pałacu elizejskim wzmożniono i skonsygnowano wojsko w koszarach.

Odesa 24. stycznia. W Nikołajewie zniszczył ogromny pożar całą dzielnicę miasta.

Wiedeń 24. stycznia. P. Wilhelm Smoluchowski, sekretarz gabinetowy i radca rządowy, otrzymał order żelaznej korony.

Telegramy biura koresp.

Wiedeń 24. stycznia. Cesarz zamianował króla hiszpańskiego Alfonsa pułkownikiem i właścicielem 94 pułku piechoty.

Giers przybył tu dzisiaj i przyjęty został przez ambasadora rosyjskiego Łobanowa wraz z personelem, ks. Urusowa i hr. Osten-Sackena.

Budapeszt 23. stycznia. W sejmie zbija Jokay w dalszym ciągu rozpraw w mowie, przyjętej żywymi oklaskami, wywoły przeciwników i występuje energicznie za równouprawnieniem zupełnem żydów. Tisza wskazuje na rozsądne zachowanie się większości ludności, tudzież na to, co od czasu emancypacji zrobiono dla towarzyskiego zlania się żydów. Antysemityzm w drodze towarzyskiej się zatrze, a dopiero gdyby się towarzystwo okazało do tego niezdolnem, potrzebne by były nastawy wyjątkowe. Węgierskie społeczeństwo do tego nie doprowadzi. Rozprawy odcroczono do jutra.

Berlin 24. Nordd. Ztg. konstatuje, że wy-

miana korespondencji cesarza z kurją rzymską nie jest ukończona; oczekują tylko odpowiedzi kurji na list ostatni cesarza.

Rzym 24. stycznia. Trybunał skazał Valerianiego na trzy lata więzienia. Prokurator wniósł 5 lat zwracając uwagę na zły zamiar. Obroncy żądali uniewinnienia, ponieważ żaden artykuł ustawy nie da się zastosować do wypadku.

Stambuł 24. stycznia. Z powodu licznych wypadków zawiadomiła Porta ambasadorów notą, że ministerstwo wojny wydało rozkaz, że wszelkie warty mają użyć broni przeciwko tym, którzy działają wbrew udzielonemu instrukcji. O odpowiedzi Porty na cyrkularz Granvilla dotąd nie wiadomo. Zdania panują nad rozmaite, mówią jednak, że Porta podniesie kilka punktów okólnika, sprzeciwiających się jej prawom. E d h e m pasza ma otrzymać jakiś wysoki urząd.

Ateny 24. stycznia. Stan zdrowia Kommandura jest beznadziejny.

Sofia 24. stycznia. Rząd bułgarski żąda w nocy do agenta angielskiego Lascelles przepuszczenia Bułgarii do konferencji Dunajowej.

Paryż 23. stycznia. Przy wyborach do komisji obradującej nad ustawą o pretendentach około 80 oświadczyło się za rządem, 122 za wnioskiem Floquet'a. Więści o przesileniu ministerjalnem nie potwierdzają się. Rząd jutro w komisji złoży wyjaśnienia.

Ryga 23. stycznia. Riga Ztg. donosi z Miławy: Teatr Schrikenhofera spalił się 22. stycznia o godzinie 10, i pół wieczorem. Przyczyna pożaru niewiadoma. W dniu tym nie było przedstawienia. Ogień udało się zlokalizować. Ruchomości teatralne były ubezpieczone w asekuracji Moskiewskiej na 75.000 rubli.

Belgrad 23. stycznia. Po przyjęciu francusko-serbskiego traktatu handlowego, została skupczyna zamknięta mową tronową, która podniosła patriotyczną ofiarność skupczyny w tem wszystkim, co umożliwiała zawarcie traktatów handlowych i konwencji konsularnych ze wszystkimi państwami, lub co dotyczyło reformy we wszystkich gałęziach administracji a założenie banku narodowego, podniesienia kredytu krajowego i organizacji armji.

Król dziękował skupczynie za trud. Obecni byli podczas mowy ministrowie, dyplomaci, senatorowie i inni dygnitarze. Galerie nabite. Król powitany został okrzykiem: „Zivio!“

Telegrafowany kurs wiedeński.

Lwów 23. stycznia. (Z Izby handlowej). I. Akcje za sztukę: Kolei gal. Karola Ludwika 4 200 złr. 289-50 — 292-50, kolei Lwow-Czern.-Jassy 165-— — 168-—, Banku hipot. galicji 298-— — 303-—, Banku kred.

gal. 250-— — 255-—. II. Listy zastawne na 100 złr. wal. austr. Towarz. kredy. gal. ziem. 5%, 98-— — 99-—, Towarz. kredy. gal. ziem. 4%, 89-50 — 91-—, Tow. kredy. gal. ziem. 6%, 98-— do 99-—, Towarz. kredy. gal. ziem. 4%, 86-50 do 88-—, Banku hip. gal. 6%, 100-70 do 101-70, Banku hip. gal. 5%, 97-— do 98-—, Banku hip. galic. z 5%, prem. 100-— do 101-—. III. Listy dłużne na 100 złr. Gal. zakład. kredy. włośc. 6%, 100-— do 102-—, Galic. zakład. kredytowego włośc. 6%, 94-— do 96-—, Ogól. rol. kred. zakł. dla Gal. i Buk. 6%, los. w l. 15 — do —, IV. Obligacji za 100 złr. indemnizacyjne galicji 6%, 97-25 do 98-50, Komunalne galic. Zakł. kredy. włośc. 6%, 100-— do 101-50, Pożyczki kraj. z 1873 6%, 101-— do 102-75, Losy miasta Krakowa 18-— do 20-—, Losy miasta Stanisławowa 25-— do 27-—, V. Monety. Duk. holenderski 6-65 do 6-65, Duk. cesarski 5-58 do 5-68, Napoleondor 9-45 do 9-45, Pół-imperial rosyjski 9-74 do 9-85, Rubel rosyjski srebrny 1-53 do 1-63, Rubel rosyjski papierowy 1-16 1/2, do 1-18 1/2, 100 marek niemieck. 58-40 do 59-20, Srebro za 100 złr. — do —, Kupony w srebrze za 100 złr. — do —, Pierwsza cyfra wszystkich pozycji znaczy: „płaca“, druga „zadaje.“

Wiedeń 24. stycznia godzina 10 min. 40. Akcje kredytowe 278-80, Anglo-Austr. 114-25, Akcje banku Unio 110-50, Kolei Karola Ludwika 291-50, Polnada. 131-25, Renta papierowy. —, Listy zastawne galic. banku hipot. —, Galicji obligacje indemnizacyjne —, Galicji bank austriacki —, Losy z roku 1884 —, Napoleondor 9-63 1/2, Rubel papierowy 1-17. Uspokojenie: stałe.

Wiedeń 23. stycznia godzina 1 min. 40. Losy kredytowe 171-—, Węg. akcje kredy. 271-—, Akcje anglo-aust. 114-—, Akcje banku Unio 110-10, Akcje Karola Ludwika 290-75, Akcje kolei północnej 270-25, Akcje kolei południowej 130-75, Akcje kolei Alfordzkiej 165-—, Akcje kolei Elzbiety 209-—, Akcje kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 166-—, Akcje kolei węg. północno-wschodniej 167-25, Wiedeńskie losy 121-50, Akcje kolei Radol. —, Akcje kolei Albrecht. —, Węgierskie obligacje państwa w złocie 94-—, Galicji obligacje indemnizacyjne 97-40, Rysy regulacji Cisy 108-75, Losy tureckie 24-25, Węgierska renta 118-20, Akcje banku związkowego 104-20, Akcje banku obrotowego —, Akcje kolei węgiersko-galicji 117-—, Węgierskie losy 117-75, Mark niemiecki —, Uspokojenie: utwierdzone.

Wiedeń 23. stycznia godzina 5 min. 40. Jednolity dług państwa w banknotach 77-20, w srebrze 77-65, Renta w złocie 96-85, 5%, austr. renta marcową 82-15, Akcje banku wiedeńskiego 827-—, kredytowego 277-00, Londyn 120-05, Srebro —, Napoleondor 9-63 1/2, Duk. ces. men. 5-65, 100 marek niemieckich 58-80.

Paryż 3%, Renta 77-10.

Berlin 23. stycznia godzina 5 minut 30. Rosyjskie banknoty 199-75, Akcje kredytowe 485-—, Lombard 224-—, Galicji 123-75, Kolei rumuńskiej —, Austrackie banknoty 169-85. Po zamknięciu giełdy: kredytowe —, Lombardy —.

Telegramy zbożowe z dnia 23. stycznia. — do — zł., pszenica — do — zł., żyto — do — zł., jęczmień — do — zł., kukurudza — do — zł., owies — do — zł., okowita pr. 10.000 liter procent 31-75 do 31-25 zł. Budapeszt: Pszenica 100 kgr. (na wiosnę) 9-58 do 9-60 zł., rzepak (na sierpień-wrzesień) 13 1/2, zł., Berlin: Pszenica tołta (na grudzień) 181-76 —, żyto —, m. sp. 51-90 —, olej rzepakowy 69-50 m. Paryż: m. 169 kgr. 57-50 fr., olej rzepakowy 86-50, sp. 51-90 —, fr.

Nafta. Wiedeń 24. stycznia: 13-75 do 14-—, Breme: 7-65 do —, Hamburg: 7-50, na styczeń 7-65, na styczeń-marzec 7-65, Antwerpja: na styczeń 20-—. Nowy York: 7 1/2, Filadelfja: 7 1/2.

Przyjechali do Lwowa dnia 24. stycznia. HOTEL ŻORZA. W. Czajkowski z Medwedowic, S. Tokarzewski-Karaszewski z Podola ros., J. Maranz z Proskurowa, H. Graubart z Czerniowiec. HOTEL LANGA. F. Roński z Trościańca, A. Wetzburg z Norymbergu, L. Bogen z Wrocławia, M. Weiss z Wiednia. HOTEL EUROPEJSKI. K. Paul z Wiednia, H. Wolf z Wiednia.

Pociągi kolejowe.

ODCHODZĄ ZE LWOWA.

Według zegaru lwowskiego. DO KRAKOWA: o godz. 10 min. 50 przed północą (pociąg pospieszny): o godz. 4 min. 53 rano (pociąg osobowy), o godz. 5 m. 9 po południu (pociąg mieszany). DO CZERNIOWIEC: o godz. 6 min. 30 rano (pociąg pospieszny); o godz. 12 min. 10 po południu i o godz. 11 min. 10 w nocy (pociąg mieszany).

NA DESŁANE.

Gmina Mikulińce pragnie mieć w miejsce ubiegłego lekarza, Doktora medycyny, któremu po przybyciu ręczymy za wielkie powodzenie, tem więcej, że obok wolnej praktyki otrzyma obowiązek doktora przy sądzie powiatowym, dopełniając ogólnego, skartczych o odniesione z pobicia kaletwa, z czego może mieć rocznie dochodu około 300 złr.

Mikulińce dnia 21. stycznia 1883.

Burmistrz

A. Scheffel.

Bazar Markiewiczza

we Lwowie, plac Marjacki 1. 10. Oprócz różnych wyrobów krajowych utrzymuje na składzie i poleca na karnawał dla dam na toalety balowe i wieczorkowe najnowsze materje jedwabne, Satin mervelleux, Atlasy, Adamaszk. Gazy damase, oraz różne lekkie materje wełniane i bawełniane. Ceny stałe, tanie.

Oliwa słuchu

lecząca szybko i gruntownie każdy rodzaj głuchoty, jeżeli ta nie jest wrodzona, tudzież szum w uszach, wyćlek z uszu, prawdziwa z przepisem w jaki sposób ją używać należy, jest do dostania za nadesłaniem 2-40 zł. u L. GRAETZ, Wien III. Kolonitzplatz nr. 7. 1199 4-0

Maszanckie

jablka 2 złr., ogórki stołowe 2 złr., Mixed Pickles 3 złr., rozsyła wolne od porta

Ludwik Seel, Isłowitz na Morawji.

Uwadamiam

autorów artykułu w numerze 91. „Gazety Narodowej“ z r. 1882 pod napisem „Sumienny poseł“, oraz moich oszczerców, że teraz dopiero podniosłem w mowie będące diety i kosza podróży, a co się z niemi stało, można się dowiedzieć w Radzie powiatowej w Podhajcach. 1217 2-30

Józef Krzysztofowicz.

Na Karnawał!

Na Karnawał!

Największy i najtańszy

Magazyn Nowości i Konfekcji Damskiej

J. KÜHMAYERA Następcy

we Lwowie, ulica Hetmańska liczbą 4,

poleca Szanownej Publiczności wielki wybór

Gotowej Konfekcji Damskiej:

Suknie balowe	od zhr. 15 do zhr. 50
Suknie jedwabne	„ 50 „ 150
Entrée de bal	„ 5 „ 80
Kwiaty paryskie	„ 10 „ 20
Kostiumy wełniane	„ 8 „ 20
Kostiumy fioletowe	„ 12 „ 20
Płaszcz zimowe	„ 12 „ 100
Palety pluszowe	„ 12 „ 50
Palety aksaminne i jedwabne	„ 40 „ 100
Szafroczki	„ 8 „ 35
Surdutki pokojowe	„ 5 „ 15

oraz wielki wybór materiałów na łokcie.

Zamówienia listowne sumiennie, do miary nam dołączonej, ku zupełnemu zadowoleniu w oznaczonym nam czasie, ukończamy.

Próbki rozsyłamy na żądanie franco. 1168 3-0

Medal Państwowy na Wystawie Przemysłowej w

